

ДО
КОМИСИЯТА ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА
ЕТИКЕТ ЗА ИНОВАЦИИ И
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ НА МЕСТНО НИВО

ОКОНЧАТЕЛЕН ДОКЛАД
от

Правда Колева Димова - независим оценител на община Русе, подала заявление в Четвъртата процедура за присъждане на Етикет за иновации и добро управление на местно ниво

На основание чл. 13 от Правилата по присъждане на Етикета за иновации и добро управление на местно ниво изготвих настоящия писмен доклад:

Кметът на Община Русе, г-н Пламен Стоилов, в изпълнение изискванията за кандидатстване в Четвъртата процедура за присъждане на Етикет за иновации и добро управление на местно ниво е подал **Заявление за кандидатстване за присъждане на Етикет за иновации и добро управление на местно ниво с изх. № 04.03-2#1/ 05.04.2017 г.** Заявлението е във формата, одобрен по процедурата, и е подадено в установения срок съгласно план – графика на процедурата.

Към Заявлението са приложени **следните документи, изискуеми по процедурата:**

1. Решение № 465, прието с Протокол № 19/ 23.02.2017 г. на Общински съвет Русе, с което се декларира спазването на дванадесетте принципа на добро демократично управление;
2. Доклад от проф. д-р Христо Белоев, председател на Общински съвет Русе, за проведено анкетно проучване сред общинските съветници;
3. Попълнен Еталон за самооценка (бенчмарк) на общината по 12-те принципа на добро управление от администрацията на общината, придружен с попълнено Приложение № 5 от Указанията за кандидатстване – таблица-опис на доказателствения материал.
4. Доказателствен материал към т. 4, който е представен само на електронен носител и е систематизиран по принципи и индикатори.

5. Описание на три добри иновативни практики, доказващи прилагането един или повече от 12-те принципа за добро управление на местно ниво:

5.1. Добра иновативна практика към прилагането на Принцип 3 „Ефикасност и ефективност“ - „Развитие на иновативни социални и здравни услуги на територията на Община Русе, които представляват нов модел на грижа спрямо деца и лица, различен от институционалната грижа. Сътрудничество с НПО, частни лица и други органи на държавната власт за възможности за управление и креативност на използваните методи“, представена от Мариела Личева, директор дирекция „Здравни и социални дейности“, Община Русе;

5.2. Добра иновативна практика към прилагането на Принцип 4 „Откритост и прозрачност“ – „Стажантски практики в дирекция „Европейско развитие“ на Община Русе“, представена от д-р Стражил Карапчански, зам. Кмет „Европейско развитие“ и Лидия Лечева – Господинова, главен експерт и ментор на стажантите в дирекция „Европейско развитие“, Община Русе;

5.3. Добра иновативна практика към прилагането на Принцип 11 „Човешки права, културно разнообразие и социално единство“ - „Общинска фондация „Русе – град на свободния дух“, представена от Елена Минкова – изпълнителен директор на Общинска фондация „Русе – град на свободния дух“.

В съответствие с правилата, в периода 17 август – 2 септември 2017 г. в Община Русе е проведено анкетно проучване по прилагане на 12-те принципа за добро демократично управление, като са интервюирани 202 граждани, от които заетите в частния сектор са 39,1%, пенсионерите са 22,3% и заетите в публичния сектор са 12,9%. Делът на безработните сред интервюираните лица е 9,4%, този на лицата на социални помощи е 2%, този на учащите се равнява на 7,9%, а хората със собствен бизнес са 6,4% от

отговорилите. 31,7% от участниците в проучването в община Русе имат среден месечен доход на човек от домакинството до 360 лева. Делът на всяка от следващите доходни групи намалява, като доходът на 29,6% от хората е в интервала между 361 и 599 лева. Почти четвърт от отговорилите (24,3%) разполагат средно с между 600 и 899 лева месечно на човек от домакинството, а 11,6% - между 900 и 1199 лева. Делът на хората, които са прекарали целия си живот в община Русе, е много висок – това са 89,6% от анкетираните. Само 1% са тези от отговорилите, които се преместват да живеят там преди 5 или по-малко години. 9,4% от респондентите са се преместили за живеят в Русе преди повече от 10 години.

A. На базата на разгледаните документи констатирам следното по прилагането на 12-те принципа на добро демократично управление в община Русе :

**Принцип 1 – Честно провеждане на избори, представителност и гражданско участие
Общинската администрация е оценила прилагането на принципа със средна оценка 3.86.**

Община Русе провежда изборите в съответствие с изискванията на националното законодателство, свободно и справедливо, едновременно следвайки и международните стандарти за добри практики. Като доказателства за прилагането на принципа община е приложила Документи за провеждане на избори за президент и вицепрезидент на Република България и за Референдум през 2016 г. и а Документи за провеждане на избори за народни представители /26 март 2017 г., сред които Списък на заличените лица от избирателните списъци в изборите за президент и вицепрезидент на Република България; Списък на заличените лица от избирателните списъци за провеждане на национален референдум на 6 ноември 2016 г.; Заповеди за подвижни СИК, за агитационни материали; за образуване на избирателни секции; за гласуване с подвижна избирателна урна, както и различни информационни материали. Представена е покана за консултации за СИК, както и различни заявления, които общината публикува за всеобщ достъп на своята страница. Приложените документи и свързаните линкове демонстрират законосъобразното противчане на изборите в общината.

Община Русе публикува своите планове и ги подлага на обществено обсъждане. В доказателство са приведени примери като План за развитие на Община Русе за периода 2007-2013 г., годишни доклади за неговото изпълнение, както и Последваща оценка; План за развитие на Община Русе за периода 2014-2020 г. и годишни доклади за неговото изпълнение; Програма за управление на Община Русе за мандат 2011-2015 и отчети за нейното изпълнение; Програма за управление на Община Русе за мандат 2015-2019 и отчети за нейното изпълнение; Проект за бюджет на Община Русе и Обявление за публично обсъждане на проекта за бюджет на Община Русе за 2017 година, съвместно с Презентация от публичното обсъждане, проведено на 09.01.2017 г., Информация за бюджетите на Община Русе в официалната страница на Община Русе. Доказателственият материал и посочените линкове към институционалния сайт потвърждават наличието на консултативен процес в общината.

Община Русе работи в посока равнопоставено включване на гражданите в процеса на вземане на решения и в доказателство на това са приложени покани за обществени обсъждания и публични среци на теми като проекта за градска железница, замърсяването на атмосферния въздух в Русе, избор на най-добри обемно-пространствени решения по проект "Техническа помощ в подкрепа на Община Русе за програмен период 2014-2020 г." Посочените документи потвърждават действията на общината за участие на гражданите в процесите на вземане на решения.

В подкрепа на твърдението, че общината прилага мерки за включване на различни групи, включително неравнопоставените, в процеса на вземане на решения, и осигуряване на достъп до гласуване, са приложени Съобщение във връзка с предстоящите избори за президент и вицепрезидент на Република България на 6 ноември 2016 г. и произвеждане на Национален референдум на 6 ноември 2016 г., както и Заявление за гласуване с подвижна избирателна урна. Правилник за организацията и дейността на Консултативния съвет по въпросите на туризма при Община Русе, публикации в медиите относно обсъждане в Комисия по градски дизайн и реклама с участието на представители на различни заинтересовани страни и подкрепящо писмо след проведена работна среща с представители на организации на хора с увреждания за планиране на проект за осигуряване на достъпна архитектурна среда, са документите в подкрепа на изпълнение на индикатора.

В Община Русе са въведени техники за консултиране с ключови заинтересовани страни, макар че не са представени доказателства за начина, по който сред всички заинтересовани страни са избрани именно ключовите.

По отношение на твърдението „*Мнението на гражданите влияе върху решенията на местните власти, включително чрез гласуването им на избори*“, община Русе се самооценява с „3“.

Анкетното проучване, проведено сред **гражданите**, показва оценка „2.17“ на прилагането на принципа в Община Русе.

Общинските съветници оценяват твърдението „*В качеството си на общински съветник поддържам редовни контакти с граждани*“ и според проведеното проучване сред тях, оценката е „3.49“. В сравнение с предходната кандидатура на общината (2013 г. – Втора процедура), анкетното проучване сред съветниците посочва спад на отрицателните отговори.

Считам, че Община Русе прилага **Принцип 1 - Честно провеждане на изборите, представителност и гражданско участие** и приложеният доказателствен материал потвърждава това.

Принцип 2 – Отзивчивост

Общинската администрация е оценила прилагането на принципа със средна оценка 4.00.

Община Русе подкрепя твърдението за прилагане на принципа за отзивчивост в своята дейност чрез Устройствен правилник на Община Русе, структура на Община Русе и Правилник за организацията и дейността на Общински съвет Русе като доказателства за ясни насоки и процедури за служителите и изборните представители във всички процеси на вземане на решения. Представените материали обективно доказват наличието на процедури, регламентиращи дейността на Общински съвет и работата на администрацията, както в процесите на вземане на решения, така и по отношение на жалби и оплаквания, регулирани от Вътрешни правила за сигнали за корупция, измами и нередности.

Сайтът на Община Русе предоставя възможности за комуникация със структури и организации. На началната страница на общината могат да бъдат намерени информация и бързи връзки към Център за административни услуги и информация (Центрър за информационно обслужване); Контактна информация за общината и форма за обратна връзка; Проверка на данъчни задължения; Институции (вкл. към EGOV.BG - Единен портал за електронни административни услуги); Полезна информация; Антикорупционна кутия.

Приложени са доказателства, че изборните представители се ръководят от интересите на гражданите на община Русе и работят за тяхното благодеенствие.

Не е представена достатъчно обоснована информация, че промени в политики и предоставяне на услуги се реализират след проучване на мнението на гражданите. Доказателствата, приведени в подкрепа на този индикатор, водят до обратен извод, а именно, че се налагат промени в новоприети документи, за да се отрази мнение на граждани и/ или заинтересовани страни.

Представени са доказателства за осигурената от страна на общината добра грижа за „клиентите“ и гаранции, че услугите се предоставят от образовани и добре обучени служители, които разбират нуждите на гражданите. Приложена като доказателство е „Хартата на клиента“, с която общината изразява воля и желание за сътрудничество със своите „клиенти“, като ги информира за принципите, условията и стандартите за предоставяне на услуги, които напълно удовлетворяват потребностите и очакванията на гражданите. Посоченият като доказателство „Анализ на организационното състояние и кадровия потенциал на общинската администрация – Русе за 2016 година“ статистически отразява ситуацията, с минимална аналитична част и без препоръки за подобряване.

По отношение на твърдението „*Местните власти са отзивчиви. Разглеждат оплакванията и сигналите на гражданите професионално и отговорно*“ общината оценява своите действия с „4“.

Анкетното проучване, проведено сред гражданите, показва оценка „2.52“ на прилагането на принципа в Община Русе.

Общинските съветници оценяват твърдението „*Както цяло намирам, че общината успява да отговори на нуждите и очакванията на гражданите*“ и получената осреднена оценка е 2.97.

Считам, че община Русе прилага Принцип 2- Отзивчивост, като представените доказателства обосновават до голяма степен как местната власт осигурява посрещане на нуждите и законно обоснованите очаквания на гражданините към своите действия. Липсват убедителни доказателства за индикатор 4.

Принцип 3 – Ефикасност и ефективност

Общинската администрация е оценила прилагането на принципа със средна оценка 4.00.

Представен е многообразен доказателствен материал за прилагане на принципа в практиката на Община Русе, който демонстрира съгласуваност с изискванията на Етикета за иновации и добро управление на местно ниво, както и потенциала на общината да планира своите дейности и бюджет, следвайки стратегическите си цели. Представени са Отчет за първата година от управлението през мандат 2015-2019 г., Презентация от публичното обсъждане на проект на бюджет на Община Русе за 2017 г. и Вътрешни правила за организация и управление на бюджетния процес. Проектът за бюджет е балансиран при осъществен анализ на приходите за 2017г. и разчет на разходи, съгласно приоритетите, заложени в програмата за управление и стратегическия план за развитие на Общината. Доказателственият материал демонстрира съгласуваност и синергия в стратегическите действия на общината.

Общината събира информация за заложените си цели и тяхното постигане, но няма представени обективни доказателства за анализ и потенциално справяне с различията между очаквано и действително изпълнение. Представеният План за дейността на Общинска администрация Русе за 2017 г. не съдържа числови показатели и в този смисъл, не може да се ползва като измерител на постигнато.

Приложеният отчет за дейността на общинска администрация за 2016 г. не показва заложени индикатори и очаквани резултати, т.е. не носи информация, която може да бъде проследена и анализирана. Аналогично, представеният „Отчет на кмета Пламен Стоилов за първата година от управлението на Община Русе през мандат 2015-2019 г., т.е. за 2016 г. не посочват желано и постигнато, за да може да се направи последващ анализ. Аналитичен подход е характерен за „Междинна оценка на Общинския план за развитие на Община Русе за периода 2014-2020 г. - проект“, публикуван на сайта на общината. Препоръчително е общината да публикува всички текстове на „Общински план за развитие на Община Русе за периода 2014-2020 г.“, заедно с приложениета, предвид факта, че оповестения към момента общински план не съдържа приложения, част от които са именно индикаторите, които биха позволили аналитичен поглед към изпълнението. В публичния проект на междинна оценка е записано, че „В периода на отчитане се наблюдават някои слабости по отношение на прилагането на разработената като част от ОПР система за наблюдение и оценка, особено що се отнася до редовното събиране и обобщаване на информация, отнасяща се до системата от индикатори за наблюдение. В процеса на събиране на актуална информация за напредъка по изпълнение на стратегическите цели на ОПР се установява, че част от индикаторите са недостатъчно прецизно формулирани или са изгубили своята актуалност и следва да бъдат адаптирани към новата ситуация, което възпрепятства предоставянето на точни данни...“.

Община Русе е активен участник в междуобщинско партньорство и обменя добри практики, което е видно от приложния доказателствен материал, но няма данни за вече приложени практики, които са подобрili ефикасността и/ или ефективността на местната власт.

Процедурите, докладите за изпълнение и информационните системи подлежат на независима оценка, и в подкрепа на това твърдение са приложени Последваща оценка за изпълнението на Общинския план за развитие на Община Русе 2007-2013 г., Вътрешни правила за осъществяване на предварителен контрол от финансовите контрольори в Община Русе, Годишен доклад за дейността на отдел „Вътрешен одит“ в Община Русе и Доклад от извършен ISO одит, проведен на 06.10.2016 г.

Общината съхранява подходяща документация, за да се гарантира, че тенденциите могат да бъдат идентифицирани и ефективността и ефикасността се увеличават. Приложени са Индивидуална номенклатура на делата със сроковете за тяхното съхраняване, създадени в Община Русе; Вътрешни правила за дейността на учрежденския архив; Вътрешни правила за управление на цикъла на обществените поръчки в Община Русе и Инструкция за документационната и деловодната дейност в Община Русе.

На твърдението на гражданите: „*Както цяло, хората в общината са доволни от услугите, предлагани от общината*“, община е поставила оценка „4“ за направеното от общинска администрация.

Средната оценка на гражданите, отразена в проведеното анкетно проучване, е „2.53“.

Твърдението, оценявано от общинските съветници „*Смятам, че с работата си спомагам за по-доброто управление на общината и ефективната дейност на Общински съвет*“ е получило средна оценка „3.54“ – най-високата оценка на общинските съветници за прилагане на принцип от Европейския етиケット за иновации и добро управление.

Считам, че Община Русе следва Принцип 3 - Ефикасност и ефективност в своята дейност, но доказателственият материал не доказва в достатъчна степен прилагането му, с оглед на това, че документи от типа на нормативни актове, заповеди, стратегии и планове доказват само утвърдените политики, но не и степента на прилагането им. Два от деветте индикатора не са убедително обосновани.

Принцип 4 „Открытост и прозрачност“

Общинска администрация е оценила прилагането на принципа с „4“.

Представеният доказателствен материал в подкрепа на прилагане на принципа и е в съответствие с изискванията на Европейския етиケット за иновации и добро управление на местно ниво.

Общината взема и прилага решения по начин, който е открыт, прозначен, отговорен и навременен, в съответствие с правила и регулатии, и който съответства на международните стандарти за добри практики, като това е подкрепено от наличието на страница на общината, Устройствен правилник на Община Русе и контактна информация за дирекции и отдели в общинска администрация.

Не е представена процедура на обжалване на заповедите на кмета на общината, но се предполага, че тя следва общия ред и е съгласно АПК. Представените материали демонстрират съществуването на обжалване и последващи решения, но не и наличието на самата процедура.

„Правилник за организацията и дейността на ОБС – Русе, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация“ и публикации в медиите са дадени като доказателство, че опозицията в ОБС внася предложения и запитвания, инициира провеждането на заседания и свикване на анкетни комисии по определени теми, и е представена в структурите на съвета, макар че представените документи индицират налична възможност, но не и прилагане на практика.

Общината предоставя възможности за контакти на гражданите с изборните представители. Представените доказателства – новини от страницата на общината и новини за общински съвет не демонстрират в достатъчна степен твърдението, като на сайта на общината е дадена контактна информация за кмет и общинска администрация, приемни дни на кметски екип, но не бяха открити възможности за контакт с общинските съветници, с изключение на телефони и електронни адреси на председател на общински съвет и служители, обслужващи Общински съвет.

Общината активно информира населението, видно от приложените доказателства – публикувани актуални новини за дейността на Общината на интернет страницата и.

Заседанията на общинския съвет са отворени за обществеността и медиите, а дневният ред и документите са публично достъпни, видно от интернет страницата на Общината.

Активността на Кмета на Общината в социалната мрежа и новините от сайта на общината и общински съвет демонстрират откритост, но представените материали не подкрепят в достатъчна степен твърдението за готовност за предоставяне на информация.

На твърдението „*Общината добре информира гражданите относно важните за местната общност въпроси*“ Общината е поставила самооценка „4“.

Според предоставеното анкетно проучване сред гражданите, те са оценили прилагането на принципа със средна оценка „2.52“.

Твърдението, оценявано от общинските съветници: „*Общината добре информира гражданите относно съществените за местната общност въпроси*“ има средна оценка „3.09“.

Считам, че Община Русе прилага частично Принцип 4 - Открытост и прозрачност. Представените доказателствени материали не показват в достатъчна степен прилагането на принципа, като необосновани остават три от общо осем индикатора.

Принцип 5 – Върховенство на закона.

Общинската администрация е оценила прилагането на принципа със средна оценка 3.50.

Представени като доказателство са „Вътрешни правила за дейността на отдел „Правно – нормативен“ и Препратка от сайта на Община Русе с информация за отдела, които частично подкрепят твърдението.

Не бяха намерени доказателства, че Общината публично оповестява санкции (оспорвани актове или съдебни решения) за извършени от нея правонарушения, съществени за местната общност.

Не са приложени доказателства, че наредбите на Общинския съвет се приемат след предварителното им обсъждане с гражданите в съответствие със Закона за нормативните актове. В Правилник за организацията и дейността на ОБС – Русе, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация, чл.69. (1) „Общинският съвет може да организира публични обсъждания на проекти за решения от значим обществен интерес за местната общност. Целта на обсъждането е гражданите на общината и другите заинтересовани лица да дадат становища и предложения по проекти за решения“, но не са дадени примери за ползването на тази възможност. Прилагането на принципа е удостоверено чрез проверка на сайта на Общински съвет Русе.

Приложените доказателства, че правилата и разпоредбите се прилагат безпристрастно, не обосновават напълно прилагането на принципа. При проверка на сайта на Общински съвет може да се намери документ „Приоритети и насоки за работа на Общински съвет – Русе“, който демонстрира волята на местните избраници за „Публичност и откритост при вземане на решения. Активизиране на гражданското общество за участие в управлението на общината - обществени обсъждания, допитвания до населението, банки за идеи на граждани по всички важни въпроси.“

На твърдението „В дейността на общината водещи са общите интереси на гражданите, а не личните“ Общината е поставила самооценка „3“.

Според предоставеното анкетно проучване сред гражданите, те са оценили прилагането на принципа с „2.13“.

Твърдението, оценявано от общинските съветници: „В дейността на общината водещи са общите интереси на гражданите, а не личните“ има средна оценка „3.00“.

Считам, че Принцип 5 – Върховенство на закона, се прилага в Община Русе, но доказателственият материал не обосновава в достатъчна степен това твърдение. Два от четирите индикатора не са достатъчно обосновани.

Принцип 6 – Етично поведение

Общинската администрация е оценила прилагането на принципа със средна оценка 3.56.

Представени като доказателство са целите текстове на „Вътрешни правила за организацията и реда при приватизация на общинска собственост в Община Русе“ и „Вътрешни правила за организацията и провеждането на концесионни процедури в Община Русе“, като не са посочени конкретни доказателства за факта, че публичните политики в различни сфери на местното самоуправление се разработват и провеждат в защита на публичния интерес, а местните обществени интереси ръководят разпределението на бюджетните средства в общината. Подходящо доказателство на твърдението би било посочване на извадки от „Наредба за провеждане на обсъждане поемането на общински дългосрочен дълг от Община Русе с местната общност“, в която съгласно „Чл.3. Условията за провеждане на обществено обсъждане на проект на Община Русе са следните: /1/ Проектът, предлаган за обсъждане да е в интерес на населението, живеещо на територията на Община Русе.“

Не са представени доказателства, от които да е видно, че публичните политики в различни сфери на местното самоуправление се разработват и провеждат в защита на публичния интерес и местните обществени интереси ръководят разпределението на бюджетните средства в общината.

Община Русе е въвела специфични процедури и мерки за предотвратяване и борба с всички форми на корупцията, доказателство за това са „Вътрешни правила за мониторинг и контрол върху прилагането на кодекса за поведение на служителите в администрацията“ и „Вътрешни правила за сигнали за корупция, измами и нередности“. Отново като доказателствения материал са приложени текстовете на целите документи и не е посочена конкретика в посока ефективността на предприетите мерки. Представени са антикорупционни процедури, но не е представен годишен преглед за мерки за борба с корупцията. Не са намерени обективни доказателства за извършван годишен преглед на мерки за борба с корупцията. Приложените материали, включващи „Годишен план за дейността на отдел «Вътрешен одит» в Община Русе за 2017 г.“; Публикация в медиите за Областния обществен съвет за превенция и противодействие на корупцията, в който членува Община Русе; „Вътрешни правила за сигнали за корупция, измами и нередности“ и „Процедура за осъществяване на мониторинг в Община Русе“ доказват единствено наличието на норми и правила, но не обосновават в достатъчна степен прилагането на принципа.

Не са представени доказателства, че политиката за служителите, които се назначават, повишават и възнаграждават е само в съответствие с утвърдените процедури.

Във връзка с мерките за предотвратяване на конфликт на интереси са представени Правилник за организацията и дейността на Общински съвет – Русе, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация; Списък с членовете на Постоянната Комисия за установяване конфликт на интереси и Вътрешни правила за сигнали за корупция, измами и нередности. Представената доказателствена част за предотвратяване и установяване конфликт на интереси не обосновава в достатъчна степен – членовете на комисията са посочени само като имена, липсва контактна информация, не са представени Вътрешни правила за работата на Комисията за установяване на конфликт на интереси съгласно Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Община Русе не е представила доказателства, че декларациите по Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси са обявени на интернет страницата на Общината в специална рубрика, въпреки че те са публикувани на сайта на общината и могат да бъдат намерени.

По отношение на обществени поръчки и тяхното ефективно и ефикасно възлагане Община Русе е представила императивните документи, изискуеми по нормативната уредба в сферата. Осигурен е публичен достъп до публичните документи.

На твърдението „В общината към всички хора се отнасят по еднакъв начин, независимо от техните връзки с изборните лица и служителите“ Общината е поставила самооценка „4.00“.

Същото твърдение е оценено от общинските съветници със средна оценка „2.89“.

Според предоставеното анкетно проучване сред гражданите, те са оценили прилагането на принципа с „2.02“.

Считам, че Община Русе прилага частично Принцип 6 - Етично поведение - и доказателственият материал доказва това частично прилагане. От посочените 9 индикатора не са обосновани три.

Принцип 7 – Компетентност и капацитет

Общинската администрация е оценила прилагането на принципа със средна оценка 4.00.

Общината е представила „Вътрешни правила за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в общинската администрация“, „Вътрешни правила за мониторинг и контрол върху прилагането на кодекса за поведение на служителите в администрацията“, „Анализ на организационно-кадровия потенциал на Общинска администрация – Русе за 2016 г.“ и „Дълъжностна характеристика на Директор Дирекция „Европейско развитие“.

Към доказателствата за компетентност и капацитет на служителите в общинската администрация са приложен попълнен личен план за обучение, Годишен план за задължително и специализирано обучение на администрацията за 2016 г. Представеното доказателство „Анализ на организационно-кадровия потенциал на Общинска администрация – Русе за 2016 г.“ съдържа минимална аналитична част и в този си

вид не доказва в достатъчна степен, че Общината анализира прилагането и процедурите по набиране, обучение и развитие на служителите. Представен е разработен Годишен план за задължително и специализирано обучение за 2016 г. и е представен Регистър за служителите, посещавали семинари или курсове извън ИПА през 2016 г. Представените два документа подкрепят прилагането на принципа.

Приложен е формуляр за оценка на индивидуалното изпълнение на длъжността от висши държавни служители, служители, заемащи ръководни длъжности и експертни длъжности с аналитични и / или контролни функции (за общински служител – главен експерт, Дирекция „Европейско развитие“). Индивидуалният план отговаря частично на изискванията, доколкото не съдържа количествени и качествени индикатори, по които може да бъде направена последващата оценка. Като „Изисквания/Критерии за изпълнение“ са посочени само вида на изискването/ критерия, без количествен израз.

Общината има публични процедури за набиране и подбор на кадри, видно от приложените препратки към интернет страницата на Общината с обяви, „Вътрешни правила за функциите и дейностите на отдел „Човешки ресурси“.

Община Русе се стреми да предоставя възможности за кариерно развитие. В Общината се разработва план за обучение, съобразно потребностите на администрацията и експертите. В него са представени стажантските програми и такива за обучение и повишаване на квалификацията на служителите. Ежегодно в администрацията се предлагат стажантски позиции (в т.ч. и дистанционни форми на стаж) за студенти и дипломанти от България и чужбина. С оглед осигуряването на адекватни условия за повишаване на професионалната квалификация на служителите, ръководството на Община Русе изпълнява собствена Стратегия за обучение и повишаване на квалификацията, която определя основните цели, приоритети и конкретни действия за обучение, която не е приложена като доказателствен материал, но може да бъде намерена на сайта на общината.

На твърдението „Служителите в общината са компетентни хора, които познават задълженията си и ги изпълняват професионално“ Общината е поставила самооценка „4.00“.

Според предоставеното анкетно проучване сред гражданите, те са оценявали прилагането на принципа с „2.45“.

Твърдението, оценявано от общинските съветници: „В общинската администрация работят служители с необходимата квалификация и опит“ има средна оценка „3.11“.

Считам, че Община Русе успешно прилага Принцип 7 - Компетентност и капацитет.

Принцип 8 – Иновации и отвореност за промени

Общинската администрация е оценила прилагането на принципа със средна оценка 4.00.

Приложени като доказателства са Решение на Общински съвет Русе за включване на Община Русе в проект за изграждане на Център за компетентност в сферата на информационите и комуникационни технологии; План за устойчива градска мобилност на град Русе 2016-2026 г., както и различни публикации в медиите по темата - за политиката на Община Русе в сферата на иновациите, за провеждане на семинар за обмен на добри практики и презентация от проект на Община Русе за обмен на добри практики, изпълнен в партньорство „Мерки за повишаване на енергийната ефективност в четири сгради от образователната инфраструктура на гр. Русе“. Представените материали демонстрират, че общинска администрация прилага в своята дейност добри практики и иновации с доказана полза и реални подобрения. През последните три години Община Русе е участвала в два проекта за добро управление и иновации – „Община Русе - инвестиционно привлекателна и енергийно независима“ по ОПАК, с основна цел „Осигуряване на устойчиво икономическо и енергийно развитие на Община Русе чрез разработване на секторни стратегии, съобразени с местните условия и потребности“, и проект „Община Русе – интелигентна и ефективна държавна администрация, с основна цел „Подобряване на административния капацитет на Община Русе чрез повишаване на професионалната компетентност и развитие на личностните качества на служителите в администрацията“.

В подкрепа на иновативността си и готовността си за промени, общината е представила „Иновационна стратегия за интелигентен растеж на община Русе, за периода 2016 – 2025 г.“, приета от

Общински съвет през 2016 г., която демонстрира предприетите от служителите и съветниците действия, за да се гарантира ползата от иновациите. „Русе – град на иновациите и знанието до 2025 г.“ е документ, който очертава визия за приоритетно развитие на Община Русе в две тематични области „Информатика и информационни и комуникационни технологии“ и „Нови технологии в креативни и рекреативни индустрии“. Инновационната стратегия взема под внимание широк кръг от заинтересовани страни, като предвижда постигането на синергично дългосрочно взаимодействие между представители на местната власт и публичния сектор, Русенския университет „Ангел Кънчев“ и научно-изследователската общност, бизнеса, индустрията и неправителствените организации. Целта е да се осъществи адекватна връзка между потребностите и възможностите на пазара, като се съсредоточат усилия върху стимулирането на сфери с добавена стойност за местната икономика и с конкурентоспособен профил в европейски и международен мащаб. „Иновационната стратегия за интелигентна специализация на Община Русе за периода 2016-2025 г.“, разработена в контекста на стратегическата визия на Европейския съюз за стимулиране на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж чрез прилагане на интегриран подход към иновациите и инновационните политики, си поставя за задача да идентифицира приоритетните сфери на развитие, като се фокусира върху приноса на инновационните политики за насърчаване на икономическа активност и преодоляване на социално-икономически предизвикателства.

„Стратегията за инвестиционен и сити маркетинг на Община Русе за периода 2014 – 2020 г.“, разработена в рамките на проект „Община Русе – инвестиционно привлекателна и енергийно независима“, с финансовата подкрепа на ОПАК 2007-2013 г., съфинансирана от ЕС чрез ЕСФ, се разглежда от общината като първия по рода си документ, който адресира предизвикателствата и възможностите пред местното икономическо развитие, фокусирайки се върху ролята на инвестиционната политика като фактор за икономически растеж. На общинско ниво се осигурява провеждането на политиката за насърчаване на инвестициите чрез синхронизирането ѝ с общинския план за развитие и програмата за изпълнението му. Добавената стойност на стратегическия документ е във формулирането на визия за развитие, която предвижда синергия между инструментите на инвестиционния и на сити маркетинга с цел повишаване на конкурентоспособността и привлекателността на Община Русе като място за живееене, инвестиране, предприемачество и туризъм.

На твърдението „В общината ценят предложението на гражданите за въвеждане на нови практики и услуги или за промяна на съществуващите и се съобразяват с тях“ Общината е поставила самооценка „4.00“.

Според предоставеното анкетно проучване сред гражданите, те са оценили прилагането на принципа с „2.12“.

Търдението, оценявано от общинските съветници: „В общината са създадени условия за разглеждане и прилагане на предложения на граждани относно подобряване на предоставянето на публични услуги и въвеждане на иновации“ има средна оценка „3.11“.

Считам, че Община град Русе прилага успешно Принцип 8 - Иновации и отвореност към промени и опитът и може да се мултилицира и от други местни власти.

Принцип 9 – Устойчивост и дългосрочна ориентация

Общинската администрация е оценила прилагането на принципа със средна оценка 4.00.

Общината е представила доказателствен материал за прилагане на принципа за устойчивост и дългосрочна ориентация чрез стратегическия си подход и общи и секторни документи като ЕРГО МАСТЕР-ПЛАН Русе-Гюргево; Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Русе и други в сектори икономика, туризъм, култура и младежки дейности, енергийна ефективност, транспорт и градска мобилност.

Община Русе следва подход на проучване на водещи практики за дългосрочно устойчиво развитие и взема предвид нуждите на бъдещите поколения и това може да бъде проследено в приложените материали, както и в публикации на сайта на общината.

Разработените секторни стратегии демонстрират ангажимент за устойчивост и дългосрочност.

Налице е ясно демонстриран ангажимент на ръководството на Общината за постигане на устойчиво местно развитие, което е неразделна част от разработването на политики и стратегии, планирането на действия и определянето на цели, видно от приложените доказателства като Стратегия за инвестиционен и сити маркетинг на Община Русе, Иновационна стратегия за интелигентна специализация на Община Русе, Стратегия за управлението и разпореждането с общинска собственост за периода 2015 – 2019 г., Стратегия за развитие на туризма в Община Русе до 2020 г., Стратегически план за култура "Русе 2019", Стратегия за устойчиво енергийно развитие на Община Русе за периода 2014 - 2020 г. и План за енергийна ефективност на Община Русе за периода 2014 - 2024 г., План за устойчива градска мобилност на град Русе за периода 2016-2026 г. Приетата от Общински съвет Наредба за провеждане на обсъждане поемането на общински дългосрочен дълг от Община Русе с местната общност е в подкрепа на стратегическия подход на общината.

Приложените доказателства за широко обществено участие във вземането на решения за устойчиво развитие биха могли да се прецизират – приложено е пресъобщение за създаване на Платформа за структуриран диалог между публичния и частния сектор от 2014 г., но не е проследена във времето и не може да бъде разглеждана като убедително доказателство в настоящата Четвърта процедура (2017 г.)

Доказателствата за участието на младите хора в процеса на вземане на решения не са убедителни и не позволяват да се направи извод за тяхното място във формулирането на местни политики и изготвяне на стратегии на местно ниво. Посочено е предстоящо приемане на Общински годишен план за младежта за 2017 г., който не може да бъде намерен към момента на оценка (септември 2017 г.) Документът следва да се изготвя и утвърждава ежегодно, но не е приложен. На база на доказателства, представени по други принципи и/или публично анонсираны, може да се заключи, че младите в Русе участват в процеса на вземане на решения.

В инициативата „INFRASTRUCTURE BULGARIA AWARDS 2016“ са отличени два проекта на Община Русе с награди в категория „Градска среда“ - „Интегрирана система за градски транспорт на град Русе“ и „Благоустройстване и достъпна градска среда на централна градска зона – участък от ул. „Александровска“, площад „Батенберг“ и прилежащите пространства“. Въпреки липсващата обосновка и частично предоставени материали, съществуващата информация на сайта на Община Русе и в други публични източници позволява да се направи извод за наличието на стратегически подход и дългосрочна ориентация.

На твърдението за гражданите: „Общината провежда политика, в основата на която са интересите на бъдещите поколения и която се формира с участието на гражданите“ Общината е поставила самооценка „4.00“.

Според предоставеното анкетно проучване, гражданите са оценили прилагането на принципа с „1,93“ - най-ниската оценка за прилагане на принцип от Европейския етиケット за добро управление и иновации, дадена от жителите на Община Русе, и по-малка от „2.00“.

Твърдението, оценявано от общинските съветници: „Цялостната политика на общината се базира на дългосрочна визия за нейното развитие“ има средна оценка „3.14“.

Считам, че Община град Русе прилага Принцип 9 - Устойчивост и дългосрочна ориентация, и е представила доказателства за широка и дългосрочна перспектива за бъдещето на местната общност.

Принцип 10 – Стабилно финансово управление

Общинската администрация е оценила прилагането на принципа със средна оценка „3.91“.

За прилагането на принципа за стабилно финансово управление са приложени убедителни доказателства, които са в съответствие с изискванията на Европейския етиケット за иновации и добро управление на местно ниво: Приемане на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 16, на Общински съвет - гр. Русе, за определянето и администрирането на местните такси, цени на услуги и права на територията на Община Русе и две предложения от кмета на Община Русе във връзка с изменение на цените на услугите в Община Русе.

Постояннодействащи организационни документи определят финансовите отговорности на местно ниво и в подкрепа на твърдението са приложени Вътрешни правила за изграждането и функциониране на система за финансово управление и контрол; Заповед за система за финансово управление и контрол;

Счетоводна политика на Община Русе; Инструкция за организационните процедури по извършване на инвентаризация на активите, пасивите, материалните запаси, разчетите в касата и за организационните процедури по бракуването и ликвидирането на негодните активи на Общината и Инструкция за организационните процедури по завеждането и изписването на краткотрайни и дълготрайни активи в Община Русе.

В общината са налични механизми и процедури, с помощта на които се следи за целесъобразност при финансовото управление, включително при сключване на договори и използване на заеми, при изчисляване на ресурси, приходи и резерви, както и използване на допълнителни приходи.

Бюджетните планове се приемат след консултиране с всички заинтересовани страни, видно от публикации на интернет страницата на Общината, като гражданите имат достъп до основните показатели на бюджета.

Извършват се независими външни одити и резултатите от тях се оповестяват публично. Като доказателство е приложен линк към Обществена поръчка за извършване на независим финансов одит по обособени позиции за целите на общината.

Общината установява и управлява своите финансови и свързани с предоставянето на услуги рискове чрез приложената Стратегия за управление на риска в Община Русе.

Сметките се одитират от лица, които са независими от общината. Приложени е линк към сайта на общината и пакета документи по извършен одит за 2016 г., в т.ч. Одитно становище за заверка без резерви за годишния финансов отчет за 2016 г. Видно от сайта на общината, резултатите от външните одити се оповестяват публично.

От публични информационни източници се вижда, че Община Русе е сред най-добрите в страната по показателите за финансова самостоятелност, финансова устойчивост и инвестиционна активност, просрочени задължения, поети ангажименти и задължения за разходи, показват данните на министерството на финансите за финансовото състояние на общините през второто тримесечие на 2017 г. Русенска община е формирала най-голям излишък по бюджета си (<http://www.briag.bg/obshtina-ruse-e-sred-finansovite-otlichnici-v-stranata>)

Междoubщинското сътрудничество и партньорство се използва като подход в управлението за развитието на общината, за да подобри своята дейност. Община Русе членува в АДО „Дунав“, а кметът, г-н Стоилов, е председател на УС. Като доказателствени материали са приложени документи от обсъждания и съвместни прояви на междуобщинската асоциация – общи проблеми, изискващи съвместно решение, и съвместни проекти в интерес на трансгранични територии.

На твърдението „Общинските финанси се планират и изразходват разумно и общинската администрация отчита пред гражданите приходите и разходите.“ Общината е поставила самооценка „4“.

При проведеното проучване сред гражданите на Русе, те са оценили прилагането на принципа с „2.20“.

Твърдението, оценявано от общинските съветници: „В общината се прилагат процедури за ефективен контрол върху планирането, разходването и отчитането на публичните средства“ има средна оценка „3.23“.

Считам, че Община Русе прилага Принцип 10 - Стабилно финансово управление, и е представила убедителни доказателства.

Принцип 11 – Човешки права, културно разнообразие и социално единство.

Общинската администрация е оценила прилагането на принципа със средна оценка 4.00.

Общината е представила убедителен доказателствен материал за прилагане на принципа в дейността си, който е в съответствие с изискванията на Европейския етиケット за иновации и добро управление на местно ниво.

Общината гарантира социално включване на всички обществени групи – представени са: Програма за управление на Община Русе 2015-2019г., в който са заложени цели и дейности, които касаят подобряване

на всяка сфера от социално-икономическия живот на граждани и благоустройството на града, като приоритет са социалните и здравните дейности и инфраструктура. Приложен е линк към сайта на Община Русе с представяне на действащите социални услуги на територията на община Русе. Приложението като доказателство Годишен план за развитие на социалните услуги в изпълнение на общинската стратегия за развитие на социалните услуги в община Русе 2010-2015 г. е с планов период 2014 г. и прогноза за 2015 г., което я прави неактуална и несъстоятелна като доказателство. На сайта на общината може да бъде намерен актуалният документ, т.е. план за 2017 и прогноза за 2018 г.

Община Русе подпомага социално слаби граждани с еднократни финансови помощи, като се стреми да окаже подкрепа на възможно най-много нуждаещи се в Русе, съгласно Наредба № 21 на ОБС Русе, в общината функционира и програма, насочена към финансово подпомагане на повече двойки с репродуктивни проблеми. Проект „Ремонт, прилагане на мерки за енергийна ефективност и мерки, съгласно Наредба № 4 за достъпна среда на КСУДС“, част от изпълнението на ИПГВР, цели развитие на социалната инфраструктура в Община Русе и успешна интеграция на деца и семейства в неравностойно положение. Различни проекти с външно финансиране, изпълнявани на територията на общината, демонстрират прилаганата от общината политика за подобряване на социалното сближаване и наಸърчаване на междукултурното общуване и взаимодействие.

Представените материали като „План за действие на Община Русе в изпълнение на Областната стратегия за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация 2013-2020 г. /Приет с Решение № 1276 на Общински съвет – Русе/, Програмата за управление на Община Русе за мандат 2015 – 2019 г., както и секторни стратегии на Община Русе в сферата демонстрират, че общината работи по отделни планове за интеграция на конкретни социално-уязвими групи. Годишен план за изпълнение на социалните услуги за 2017 г. подкрепя вече направените изводи за гарантирани достъп до важни услуги и за най-непривилегированите части от населението и включване, както и че политиките, стратегическите документи и предоставяните обществени услуги включват цели за равнопоставеност.

На твърдението „Общината осигурява равни права на всички етнически, религиозни и други групи, живеещи на територията ѝ“ Общината е поставила самооценка „4“.

Според предоставеното анкетно проучване сред гражданите, те са оценили прилагането на принципа с „2.71“.

Твърдението, оценявано от общинските съветници: „Основните човешки права са надеждно защитени. Политиките в сферата на културата и социалната област са основен приоритет за общината“ има средна оценка „3.17“.

Считам, че Община Русе прилага Принцип 11 - Човешки права, културно разнообразие и социално единство, и е представила убедителни доказателства за това.

Принцип 12 – Отчетност.

Общинската администрация е оценила прилагането на принципа със средна оценка 3.83.

Правомощията и процедурите са регламентирани в приложените документи - Клетвени листи на общински съветници; Клетвен лист на кмета на Община Русе и Устройствен правилник на Общинска администрация Русе (ноември 2016 г.). Като илюстрация на съответствието с индикатора е приложена длъжностна характеристика на Директор Дирекция „Европейско развитие“. Подходяща обосновка на твърдението би бил Правилникът за организацията и дейността на Общински съвет Русе, но той не е посочен като доказателство на прилагане на принцип 12. Като доказателства за добро управление са приложени Отчети за дейността на Общински съвет – Русе за периода ноември 2015 г. – юни 2016 г. и юли 2016 г. – февруари 2017 г.

Общинският съвет е колективен орган на местното самоуправление и осъществява своите правомощия при спазване принципите на законност, публичност, отговорност и гражданско участие. Кметът ръководи цялата изпълнителна дейност на община, организира изпълнението на актовете на общинския съвет и внася в общинския съвет отчет за изпълнението им два пъти годишно. Кметовете на кметства изпълняват бюджета на общината в частта му за конкретното кметство, организират изпълнението

на актовете на общинския съвет и на Кмета на общината, отнасящи се до територията и до гражданите на кметството. Кметските наместници са органи на изпълнителната власт в населени места без статут на кметство. На всеки шест месеца следва да отчитат своята дейност пред кмета.

В доказателствения материал по индикатор 2 са посочени стратегически документи на общината като Програма за управление на Община Русе за мандат 2015 – 2019 г., Общински план за развитие на Община Русе за периода 2014 – 2020 г. и Наредби на Община Русе, публикувани на сайта на Общински съвет Русе. Приложените документи не дават адекватна обосновка на индикатора, но в документи, дадени по прилагането на други принципи, могат да бъдат идентифицирани достатъчно доказателства, че общинската нормативна уредба включва регламенти за отчитането, мотивацията и изпълнението на решенията, които регламенти са разбираеми за изборните представители, служителите и гражданите.

Община Русе осигурява за граждани достъп до информация по доклади, процедури, проекти и други документи /без класифицирана информация/, касаещи дейността на общината. Общински съвет Русе също присъства в интернет пространството и предоставя информация, протоколи, проектонаредби, решения и други документи от своята дейност.

В Община Русе функционира прозрачна система за независим одит и в потвърждение са приложени обявление за обществена поръчка за независим финансов одит по проект, статут на отдел „Вътрешен одит“ в общината и годишния доклад на отдела за 2016 г. Вътрешният одит в Община Русе е независима и обективна дейност за даване на увереност или консултиране, предназначена да носи полза и да подобрява дейността на организацията, структурирана в отдел „Вътрешен одит“, пряко подчинен на Кмета на Общината.

Община Русе има ясни и категорични процедури, установени в нормативната уредба, за справяне с злоупотребление и с действия, които нарушават гражданските права. Като доказателствен материал са приложени Вътрешни правила за сигнали за корупция, измами и нередности; Вътрешни правила за организация на административното обслужване; Вътрешни правила за достъп до обществена информация; Устройствен правилник на Общинска администрация Русе и Харта на клиента. С цел обоснованост на прилагане на принципа би следвало да бъдат приложени не само нормативни документи по процедури, а и документи от ефективно функциониране на тези процедури.

На твърдението „*В тази община изборните служителни добре обясняват своите решения на гражданите*“ Общината е поставила самооценка „3“.

Според предоставеното анкетно проучване сред гражданите, те са оценили прилагането на принципа с „2.39“.

Твърдението, оценявано от общинските съветници: „*Общинските съветници и служителите от администрацията добре обясняват своите решения на гражданите*“ има средна оценка „3.06“.

Считам, че Община Русе прилага Принцип 12 – Отчетност, и е представила доказателства за отговорност и отчетност и прозрачност.

Б. Направих следния обобщен анализ за управлението на община Русе:

С решение на Общински съвет № 480, прието с протокол №22/21.02.2013 г. Общината приема и прилага в дейността си 12-те принципа за добро демократично управление от Стратегията за иновации и добро управление на местно ниво на Съвета на Европа.

Община Русе е вече носител на Етикет за иновации и добро управление от Втората процедура през 2013 г. С настоящата кандидатура общината представя нови или вече познати доказателства, но актуализирани и надградени към момента на кандидатстване. За някои от индикаторите са посочени аналогични документи с тези от кандидатурата през 2015 г., придружени от нови и разширени, които обективно демонстрират желанието на общината за постоянно усъвършенстване. Положително е желанието на общинска администрация да илюстрира обширно прилагането на даден принцип и постигането на конкретен индикатор, като настоящата кандидатура е много по-всеобхватна от тази за Втора процедура.

Сред положителните страни, които характеризират общинска администрация в Русе, е наличието на ясни разписани правила и процедури за голяма част от административните дейности. Наличието на

писмени документи подпомага обективното прилагане на политики и предоставя възможност за растеж и развитие.

В Община Русе е налице йерархична организационна структура с функционална зависимост и административна подчиненост. Общината вижда основното предимство на тази организационна структура в повишаване качеството на вземаните управленски решения чрез изградените за целта функционални звена от специалисти, които подпомагат ръководителите в управленския процес. Формулирани са стандарти за обслужване, които включват отношение към клиентите, информация и комуникация с тях, спазване на срокове, механизми за обратна връзка, отговорност и отчетност.

Попълването на документите за кандидатстване следва да е предоставило възможност на Общински съвет и ръководството на общинската администрация да направи преглед на постиженията. Съгласно „Указания за оценяване на кандидатурите на общините по Процедурата за присъждане на Етикет за иновации и добро управление на местно ниво“ документи от типа на нормативни актове, заповеди, стратегии и планове доказват само утвърдените политики, но не и степента на прилагането им. Поради това следва да се обърне особено внимание на наличието на доказателства за изпълнението на съответните политики – реално изпълнени мерки. Това могат да бъдат приложени съответни протоколи от проведени форуми, отчети за изпълнени дейности, отчета за дейността на кмета, отчета за дейността на ОБС, съобщения в пресата, на електронната страница на общината, доклади за проведени работни срещи по важни въпроси, финансови отчети, изпълнени проекти, кредитен рейтинг, резултати от международно сътрудничество, отличия, награди, резултати от извършени одити, от Сметната палата, материали от информационни кампании, срещи с гражданите, бизнеса, академичните среди и др.

Част от доказателствата в настоящата кандидатура на Община Русе не кореспондират конкретно с индикаторите за оценка и биха могли да бъдат систематизирани по-добре. Съгласно Бенчмарк (Еталон) за Етикета за иновации и добро управление, самооценка „Много добре – 4“ се поставя, когато „Можем да покажем ясно доказателство за добра практика, която може да бъде споделяна и доразвиваме нашия подход, за да осигурим дълготрайно и устойчиво подобре“, например:

1. Към някои от индикаторите не са приложени адекватни доказателства, които биха могли да докажат прилагането им, а са приложени към други: като доказателство по принцип 7, индикатор 2 – „Ефикасност и ефективност“ – „Услугите се предоставят от добре обучени служители, като е приложена публикация от медиите за проект „Община Русе - интелигентна и ефективна държавна администрация“, но по принцип 2 „Отзвивчивост“, индикатор 5 „Общината осигурява добра грижа за „клиентите“, като се гарантира, че услугите се предоставят от образовани и добре обучени служители, които разбират нуждите на гражданите“, са представени документи на общината, които по-скоро доказват намерения, но не и реално изпълнение.

2. СУК съгласно изискванията на ISO 9001:2008 регулира „Удовлетвореност на клиентите“, която може да бъде измервана чрез анкети, социологически проучвания, изследвания. За доказване прилагането на принципите на добро управление, биха могли да бъдат приложени такива анкетни карти и обобщение на получената обратна връзка за определен период от време.

3. Препоръчително е Община Русе да прилага и публикува (когато е необходимо) информация за количествени и качествени индикатори за своите дейности. В приложените документи по принципи от етикета липсват конкретни измерители за изпълнение:

- „План за развитие на Община Русе за периода 2014-2020 г.“ – в документа, публикуван на сайта на общината, липсват приложения, едно от които е „Индикатори за наблюдение и оценка на плана“. На това е обърнато внимание и в извършената „Последваща оценка на Общински план за развитие на Община Русе за периода 2007-2013 г.“ „Необходимо е да бъде създадена ефективна система за периодичното събиране и анализиране на информация, свързана с изпълнението на Общинския план за развитие, като напредъкът по поставените цели и приоритети за развитие бива отчитан спрямо заложените физически и финансови индикатори, които следва да бъдат разделени на две основни групи: индикатори за резултат и индикатори за въздействие.“

- в Приложените вътрешни документи като „План за дейността на Общинска администрация Русе за 2017 г.“ (принцип 3, индикатор 2), Формуляр за оценка на индивидуалното изпълнение на длъжността от висши държавни служители, служители, заемащи ръководни длъжности и експертни длъжности с аналитични и / или контролни функции (принцип 7, индикатор 7) също липсва конкретика.

Коментар: Съгласно изискванията, при систематизиране на доказателствения материал по принципи и индикатори е обосноваването на представения документ. За всеки документ, който е обемен и би представлявало трудност да се открие, коя част от него доказва индикатора, следва да се посочи по подходящ начин съответната част от документа, или да се приложи само съответната част. Необходимо е така също да се посочи и точното място на доказателствения материал в електронните страници, където може да се открие обществено достъпна информация в подкрепа на самооценката в Бенчмарка. Това не е направено за част от доказателствения материал (Вътрешни правила и процедури). С оглед на факта, че в община е внедрена Система за управление на качеството съгласно изискванията на ISO 9001: 2008 г., която регламентира управлението на документи в процедура ПК 4.2.3. „Управление на документите“ и „Инструкция за документационната и деловодна дейност в Община Русе“, препоръчително е доказателствените документи да бъдат сканирани копия на оригинали, заверени за „Вярно с оригинал“ и с посочена дата за предоставяне.

В настоящата Четвърта процедура за присъждане на Европейски етикет за иновации и добро управление Община Русе самооценява действията на Общинска администрация със средна оценка „Много добра 3.89“. По всички принципи общината се е самооценена с оценка „3.50“ и повече, а за седем от принципите общината е поставила най-високата оценка „4“.

Силни страни в управлението на Община Русе:

Община Русе е сертифицирана по стандарта ISO 9001:2008.

Приети са стратегически документи за провеждане на политики във всички области на компетентност на общината.

Разработените секторни политики демонстрират ангажимент за устойчивост и дългосрочна ориентация.

Общината отговорно планира своите дейности и бюджет в съответствие с изискванията на националното законодателство. Регламентирани са ясни процедури на управление, делегиране на правомощия и контрол. Човешките права се зачитат и защитават. Културното разнообразие се приема като преимущество и се полагат постоянни усилия всички граждани на Общината да откриват своите интереси в местната общност, да се идентифицират с нея и да не се чувстват изолирани. Гарантира се достъп до важни услуги, особено за най-непривилегированите групи от населението, чрез подготовката и реализацията на програми и проекти.

Община Русе гарантира компетентно административно обслужване на гражданите от обучени и квалифицирани служители. Общината активно информира населението чрез интернет страниците на Общината и Общински съвет.

Общината използва различни комуникационни канали – от социални мрежи интернет решения до печатни издания и срещи за постигане на публичност, прозрачност и гласност.

Общината е сред най-добрите в страната по показателите за финансова самостоятелност, финансова устойчивост и инвестиционна активност, просрочени задължения, поети ангажименти и задължения за разходи през второто тримесечие на 2017 г.

В проведеното анкетно проучване гражданите определят като **силни страни** на администрацията на община Русе:

- Осигуряването на равнопоставеност или равни права на всички етнически, религиозни и други групи, живеещи на територията на общината;
- Предлагане на услуги, които удовлетворяват гражданите;
- Информиране на гражданите по важните за местната общност въпроси;
- Отзивчивост на местните власти, които разглеждат оплакванията и сигналите на гражданите отговорно и професионално.

Слаби страни в управлението на Община Русе:

- Необходимост от по-целенасочена работа с обществеността и заинтересованите страни – това се доказва и от резултатите в проведеното анкетно проучване сред гражданиците на Община Русе;

- Още по-активно прилагане на механизми за включване на целеви групи и заинтересовани страни в процеса на вземане на решения и **проактивно промотиране** на консултативния процес, осъществяван в общината.

В проведеното анкетно проучване жителите на община Русе отчитат слабости в управлението на местно ниво в следните направления:

- Провеждане на устойчива политика, в чиято основа са интересите на бъдещите поколения и която е разработена с участието на гражданиците;

- Отношението към всички хора в общината, независимо от връзките с общинските служители и общинските съветници;

- Оценяване и съобразяване с предложението на гражданиците за въвеждане на нови практики или услуги, както и промяна на съществуващите;

- Водещите интереси в дейността на общината (личните или общите за всички граждани).

Препоръки:

Общината да направи обстоен преглед на политиките си в различните области на своята компетентност и ги систематизира в съответствие с индикаторите на Еталона за Етикета за иновации и добро управление. За целта е подходящо да се състави работна група от служители на общината, работещи във всички отдели, както и общински съветници. Препоръчително е Общината да организира база данни с доказателствата по всеки от индикаторите – документи, снимков материал, публикации в местната преса.

Общината може да подобри своите регламенти за участие на гражданиците в местния обществен живот, надграждащи приетите национални стандарти, като търси тяхното мнение преди приемане на местни нормативни актове и решения, които ще окажат въздействие върху тях.

Общинският съвет би трябвало да предприеме мерки за повишаване на активността си по отношение на срещите с избирателите. Общинските съветници, съгласно Закона за местното самоуправление и местната администрация, следва да поддържат връзки с избирателите и да ги информират за дейността и решенията на Общинския съвет.

В. Установих следните добри иновативни практики в община Русе :

1. Добра иновативна практика към прилагането на Принцип 3 „Ефикасност и ефективност“ - „Развитие на иновативни социални и здравни услуги на територията на Община Русе, които представляват нов модел на грижа спрямо деца и лица, различен от институционалната грижа. Сътрудничество с НПО, частни лица и други органи на държавната власт за възможности за управление и креативност на използваните методи“, представена от Мариела Личева, директор дирекция „Здравни и социални дейности“, Община Русе:

- община дава възможност на частни лица да предоставят социални услуги срещу заплащане;

- община финансира медицински прегледи на учениците от първи до четвърти клас за гръбначни изкривявания и рехабилитацията им, както и прегледи на спортуващите деца и ученици;

- община подпомага чрез двама здравни Медиатори дейностите по националната програма по туберкулоза;

- община работи с младежки медиатор, който активно участва в дейности, свързани с мотивиране и съдействие на младежите за включване в трудова заетост и осигуряване на работни места;

- осъществяване на постоянна отчетност за предоставяне на социални услуги и постигнати резултати с потребителите;

- разширен петгодишен период за сключени договори с доставчици на социални услуги предвид доказан опит на НПО за иновативно управление на социални услуги за деца и лица;

- иновативни елементи – нов модел на грижи в среда, близка до семейната; приготвяне на диетична храна за деца до тригодишна възраст в ДМК; разкриване на здравни кабинети с бесплатни медицински прегледи за деца и семейства от ромски етнос и граждани в сходна ситуация, построяване на социални жилища.

2. Добра иновативна практика към прилагането на Принцип 4 „Откритост и прозрачност“ – „Стажантски практики в дирекция „Европейско развитие“ на Община Русе“, представена от д-р Страхил Карапчански, зам. Кмет „Европейско развитие“ и Лидия Лечева – Господинова, главен експерт и ментор на стажантите в дирекция „Европейско развитие“, Община Русе:

- предоставяне на възможност за провеждане на студентски стажове в реална работна среда и подпомагане реализацията на студентите на пазара на труда;

- участие в проучвания и изследвания във връзка с изготвянето на дисертационни трудове на докторанти;

- формулиране на теми за активни форми на обучение и дипломни работи, предоставяне на информация и консултации при тяхното изготвяне;

- участие на представители на общината в семинарни занятия на студентите;

- организиране на студентски посещения в реална работна среда;

- иновативни елементи – изготвяне на препоръки от общината към учебните програми за придобиване на практически умения и компетенции, предоставяне на задания за дипломни работи; осъществяване на менторство и научно ръководство от общински служители на дипломанти и магистри.

Считам, че настоящата добра практика може да бъде предложена и на други общини за мултилициране.

3. Добра иновативна практика към прилагането на Принцип 11 „Човешки права, културно разнообразие и социално единство“ - „Общинска фондация „Русе – град на свободния дух“, представена от Елена Минкова – изпълнителен директор на Общинска фондация „Русе – град на свободния дух“:

- модернизиране и разнообразяване на културния и събитиен календар на Русе; подкрепа за изграждане на устойчиви партньорства между държавни и общински културни и образователни институции, читалища, неправителствени организации, творци и изобретатели, медии и представители на бизнеса; участие при откриването и реализирането на уникални, полезни и красави идеи, които да допринесат хората в Русе да се чувстват свободни да творят, да научават нови неща, да изобретяват и да се забавляват, а мечтите им да се превръщат в реалност;

- подкрепа за проекти с творчески интерпретации на обществено значими проблеми и каузи и послания с актуална тематика: търсят се инициативи с новаторски подход, като усояване на нови публични пространства и алтернативни територии за изкуство и култура; идентифициране, адаптиране и прилагане на местно равнище на успешни иновативни практики;

- финансиране на идеи в сферата на науката и образованието, в това число неформалното образование, младежките дейности, развитието на гражданското общество, които предоставят възможност на хората в Община Русе да направят крачка напред в своето личностно и професионално израстване;

- иновативни елементи - съвместна програма на Фондация „Русе – град на свободния дух“ и ВН – социален проект на Еконт, под мотото „Знание и растеж“, стартирала през 2016 г., с акцент върху финансирането на проекти за подкрепа на знанието и създаващи условия за кариерно развитие и усояване на нови умения.

Г. Поставих следната крайна оценка за община Русе :

Оценки:	Стойност:
Самооценка на общината в Еталона (Бенчмарка):	3.89
Средноаритметична оценка на гражданите и общинските съветници:	2.72
Корекция на оценката от независимия експерт в проценти:	- 20 %
Обосновка на корекцията на оценката от независимия експерт:	
В съответствие с Условие 1 на Методиката, поради това, че доказателственият материал не е добре систематизиран и не показва в достатъчна степен прилагането на пет принципа, коригирах самооценката на Община с (- 5 %).	

В съответствие с Условие 2 на Методиката за оценяване на общините-кандидатки коригирах оценката на Община Русе с (- 15 %), поради това Самооценката в Бенчмарка е по-висока с 1,17 пункта спрямо средноаритметичната оценка на граждани и на съветниците.

Обща крайна оценка:

3.11

Забележка: При обща средна оценка 3.00 или по-висока Етикетът се присъждада.

Мотиви за оценката на общината:

В настоящата Четвърта процедура за присъждане на Европейски етикет за иновации и добро управление Община Русе самооценява действията на Общинска администрация със средна оценка „**Много добра 3.89**“.

Общината е предоставила доказателствен материал за всеки принцип и всеки индикатор, като представените материали не са систематизирани и не спазват напълно изискванията на указанията.

За пет от принципите: „Отзивчивост“, „Ефикасност и ефективност“, „Откритост и прозрачност“, „Върховенство на закона“ и „Етично поведение“ посочените материали не дават обективно доказателство за постигане на съответните индикатори.

Резултатите от проведените проучвания показват съществени разлики между самооценката на общинска администрация с оценката на общинските съветници и на граждани. Общата оценка, дадена от общинските съветници, е **3.14**, докато граждани, които са критични към администрацията, дават обща оценка на управлението **2.31**.

Според резултатите от проведените анкетни проучвания сред гражданите, при повечето от принципите община Русе се позиционира между 12 и 15 място в общото класиране на седемнадесетте общини. Оценките за единадесет от дванадесетте принципа на добро и демократично управление на местно ниво в община Русе са по-ниски спрямо средното за разглежданите 17 общини. При някои от тях разликите са по-големи (провеждането на устойчива политика, разумно разходване на финансовите ресурси, компетентност и отговорност на общинските служители и съобразяване с гражданските предложения за промени), а при други те са почти незначителни – отзивчивост на местните власти, информиране на гражданите за важните за местната общност въпроси и удовлетвореност от услугите, които община Русе предлага. Единственото изключение е единадесетият принцип, свързан с човешките права, културно разнообразие и социално единство – там общината се представя значително по-добре от средното за останалите 17.

Считам, че Общински съвет Русе и ръководството на Община Русе трябва да активизират политиките си за откритост и консултивативен процес, като същевременно разширят комуникацията и обогатят посланията към местната общност, за да увеличат публичното познаване и признаване на постигнатите резултати.

Препоръчвам на Комисията да присъди/ да не присъди на община Русе Етикет за иновации и добро управление на местно ниво.

Дата: .2017 г.

Гр. Добрич

Изготвил: Правда Димрова
(независим експерт)

ДО
КОМИСИЯТА ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА
ЕТИКЕТ ЗА ИНОВАЦИИ И
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ НА МЕСТНО НИВО

РЕЗЮМЕ

от извършената експертна оценка на Община Русе
от Правда Димова (независим експерт)

Оценки	Стойност
Самооценка на общината в Еталона (Бенчмарка)	3.89
Оценка от анкетното проучване сред общинските съветници	3.14
Оценка от анкетното проучване сред гражданите	2.31
Средноаритметична оценка на гражданите и общинските съветници	2.72
Разлика между самооценката на общината и средноаритметичната оценка на гражданите и общинските съветници	1.17
Корекция на оценката (в проценти)	20 %
Крайна оценка за община Русе	3.11

Мотиви за оценката на общината:

В настоящата Четвърта процедура за присъждане на Европейски етикет за иновации и добро управление Община Русе самооценява действията на Общинска администрация със средна оценка „Много добра 3.89“.

Общината е предоставила доказателствен материал за всеки принцип и всеки индикатор, като представените материали не са изцяло систематизирани и не спазват напълно изискванията на указанията.

За пет от принципите: „Отзивчивост“, „Ефикасност и ефективност“, „Откритост и прозрачност“, „Върховенство на закона“ и „Етично поведение“ посочените материали не дават обективно доказателство за постигане на релевантни индикатори.

Резултатите от проведените проучвания показват съществени разлики между самооценката на общинска администрация с оценката на общинските съветници и на гражданите. Общата оценка, дадена от общинските съветници, е 3.14, докато гражданите, които са критични към администрацията, дават обща оценка на управлението 2.31.

Според резултатите от проведените анкетни проучвания сред гражданите, при повечето от принципите община Русе се позиционира между 12 и 15 място в общото класиране на седемнадесетте общини. Оценките за единадесет от дванадесетте принципа на добро и демократично управление на местно ниво в община Русе са по-ниски спрямо средното за разглежданите 17 общини. При някои от тях разликите са по-големи (провеждането на устойчива политика, разумно разходуване на финансовите ресурси, компетентност и отговорност на общинските служители и съобразяване с гражданските предложения за промени), а при други те са почти незначителни – отзивчивост на местните власти,

информиране на гражданите за важните за местната общност въпроси и удовлетвореност от услугите, които община Русе предлага. Единственото изключение е единадесетият принцип, свързан с човешките права, културно разнообразие и социално единство – там общината се представя значително по-добре от средното за останалите 17.

Силни страни в управлението на Община Русе:

Община Русе е сертифицирана по стандарта ISO 9001:2008.

Приети са стратегически документи за провеждане на политики във всички области на компетентност на общината.

Разработените секторни политики демонстрират ангажимент за устойчивост и дългосрочна ориентация.

Общината отговорно планира своите дейности и бюджет в съответствие с изискванията на националното законодателство. Регламентирани са ясни процедури на управление, делегиране на правомощия и контрол. Човешките права се зачитат и защитават. Културното разнообразие се приема като преимущество и се полагат постоянни усилия всички граждани на Общината да откриват своите интереси в местната общност, да се идентифицират с нея и да не се чувстват изолирани. Гарантира се достъп до важни услуги, особено за най-непривилегированите групи от населението, чрез подготовката и реализацията на програми и проекти.

Община Русе гарантира компетентно административно обслужване на гражданите от обучени и квалифицирани служители. Общината активно информира населението чрез интернет страниците на Общината и Общински съвет.

Общината използва различни комуникационни канали – от социални мрежи интернет решения до печатни издания и срещи за постигане на публичност, прозрачност и гласност.

Общината е сред най-добрите в страната по показателите за финансова самостоятелност, финансова устойчивост и инвестиционна активност, просрочени задължения, поети ангажименти и задължения за разходи през второто тримесечие на 2017 г.

В проведеното анкетно проучване гражданите определят като **силни страни** на администрацията на община Русе:

- Осигуряването на равнопоставеност или равни права на всички етнически, религиозни и други групи, живеещи на територията на общината;
- Предлагане на услуги, които удовлетворяват гражданите;
- Информиране на гражданите по важните за местната общност въпроси;
- Отзивчивост на местните власти, които разглеждат оплакванията и сигналите на гражданите отговорно и професионално.

Слаби страни в управлението на Община Русе:

- Необходимост от по-целенасочена работа с обществеността и заинтересованите страни – това се доказва и от резултатите в проведеното анкетно проучване сред гражданите на Община Русе;

- Още по-активно прилагане на механизми за включване на целеви групи и заинтересовани страни в процеса на вземане на решения и проактивно промотиране на консултативния процес, осъществяван в общината.

В проведеното анкетно проучване жителите на община Русе отчитат слабости в управлението на местно ниво в следните направления:

- Провеждане на устойчива политика, в чиято основа са интересите на бъдещите поколения и която е разработена с участието на гражданите;
- Отношението към всички хора в общината, независимо от връзките с общинските служители и общинските съветници;
- Оценяване и съобразяване с предложениета на гражданите за въвеждане на нови практики или услуги, както и промяна на съществуващите;

- Водещите интереси в дейността на общината (личните или общите за всички граждани).

Добри практики

1. Добра иновативна практика към прилагането на Принцип 3 „Ефикасност и ефективност“ - „Развитие на иновативни социални и здравни услуги на територията на Община Русе, които представляват нов модел на грижа спрямо деца и лица, различен от институционалната грижа. Сътрудничество с НПО, частни лица и други органи на държавната власт за възможности за управление и креативност на използваните методи“, представена от Мариела Личева, директор дирекция „Здравни и социални дейности“, Община Русе:

- община дава възможност на частни лица да предоставят социални услуги срещу заплащане;
- община финансира медицински прегледи на учениците от първи до четвърти клас за гръбначни изкривявания и рехабилитацията им, както и прегледи на спортващите деца и ученици;
- община подпомага чрез двама здравни медиатори дейностите по националната програма по туберкулоза;
- община работи с младежки медиатор, който активно участва в дейности, свързани с мотивиране и съдействие на младежите за включване в трудова заетост и осигуряване на работни места;
- осъществяване на постоянна отчетност за предоставяне на социални услуги и постигнати резултати с потребителите;
- разширен петгодишен период за сключени договори с доставчици на социални услуги предвид доказан опит на НПО за иновативно управление на социални услуги за деца и лица;
- иновативни елементи – нов модел на грижи в среда, близка до семейната; приготвяне на диетична храна за деца до тригодишна възраст в ДМК; разкриване на здравни кабинети с безплатни медицински прегледи за деца и семейства от ромски етнос и граждани в сходна ситуация, построяване на социални жилища.

2. Добра иновативна практика към прилагането на Принцип 4 „Откритост и прозрачност“ – „Стажантски практики в дирекция „Европейско развитие“ на Община Русе“, представена от д-р Страхил Карапчански, зам. Кмет „Европейско развитие“ и Лидия Лечева – Господинова, главен експерт и ментор на стажантите в дирекция „Европейско развитие“, Община Русе:

- предоставяне на възможност за провеждане на студентски стажове в реална работна среда и подпомагане реализацията на студентите на пазара на труда;
- участие в проучвания и изследвания във връзка с изготвянето на дисертационни трудове на докторанти;
- формулиране на теми за активни форми на обучение и дипломни работи, предоставяне на информация и консултации при тяхното изготвяне;
- участие на представители на общината в семинарни занятия на студентите;
- организиране на студентски посещения в реална работна среда;
- иновативни елементи – изготвяне на препоръки от общината към учебните програми за придобиване на практически умения и компетенции, предоставяне на задания за дипломни работи; осъществяване на менторство и научно ръководство от общински служители на дипломанти и магистри.

Считам, че настоящата добра практика може да бъде предложена и на други общини за мултилициране.

3. Добра иновативна практика към прилагането на Принцип 11 „Човешки права, културно разнообразие и социално единство“ - „Общинска фондация „Русе – град на свободния дух“, представена от Елена Минкова – изпълнителен директор на Общинска фондация „Русе – град на свободния дух“:

- модернизиране и разнообразяване на културния и събитиен календар на Русе; подкрепа за изграждане на устойчиви партньорства между държавни и общински културни и образователни институции, читалища, неправителствени организации, творци и изобретатели, медии и представители на бизнеса; участие при откриването и реализирането на уникални, полезни и красави идеи, които да допринесат хората в Русе да се чувстват свободни да творят, да научават нови неща, да изобретяват и да се забавляват, а мечтите им да се превръщат в реалност;

- подкрепа за проекти с творчески интерпретации на обществено значими проблеми и каузи и послания с актуална тематика: търсят се инициативи с новаторски подход, като усвояване на нови публични пространства и алтернативни територии за изкуство и култура; идентифициране, адаптиране и прилагане на местно равнище на успешни иновативни практики;

- финансиране на идеи в сферата на науката и образованието, в това число неформалното образование, младежките дейности, развитието на гражданско общество, които предоставят възможност на хората в Община Русе да направят крачка напред в своето личностно и професионално израстване;

- иновативни елементи - съвместна програма на Фондация „Русе – град на свободния дух“ и ВН – социален проект на Еконт, под мотото „Знание и растеж“, стартирала през 2016 г., с акцент върху финансирането на проекти за подкрепа на знанието и създаващи условия за кариерно развитие и усвояване на нови умения.

Препоръки:

Общината да направи обстоен преглед на политиките си в различните области на своята компетентност и ги систематизира в съответствие с индикаторите на Еталона за Етикета за иновации и добро управление. За целта е подходящо да се състави работна група от служители на общината, работещи във всички отдели, както и общински съветници. Препоръчително е Общината да организира база данни с доказателствата по всеки от индикаторите – документи, снимков материал, публикации в местната преса.

Общината може да подобри своите регламенти за участие на гражданите в местния обществен живот, надграждащи приетите национални стандарти, като търси тяхното мнение преди приемане на местни нормативни актове и решения, които ще окажат въздействие върху тях.

Общинският съвет би трябвало да предприеме мерки за повишаване на активността си по отношение на срещите с избирателите. Общинските съветници, съгласно Закона за местното самоуправление и местната администрация, следва да поддържат връзки с избирателите и да ги информират за дейността и решението на Общинския съвет.

Считам, че Общински съвет Русе и ръководството на Община Русе трябва да активизират политиките си за откритост и консултивативен процес, като същевременно разширят комуникацията и обогатят посланията към местната общност, за да увеличат публичното познаване и признаване на постигнатите резултати.

Препоръчвам на Комисията да присъди/ да не присъди на община Русе Етикет за иновации и добро управление на местно ниво.

Дата: .2017 г.

Гр. Добрич

Изготвил: Правда Димова
(независим експерт)

